Spor ?lgi Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Spor ?lgi Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30907

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Spor ?lgi Envanteri (Sport Interest Inventory), bireylerin spora yönelik gösterdikleri ilgi düzeylerini ve bu ilginin do?as?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?, çok boyutlu bir psikolojik ölçektir. Bu ölçe?in Türkçeye uyarlama ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi çal??mas?, ?nce Yenilmez, Ersöz, Ç?narl? ve Sar? (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, özellikle Türk futbol seyircileri örnekleminde envanterin geçerli?ini ve güvenirli?ini de?erlendirmeyi hedeflemi?tir.

Uyarlama süreci, ölçe?in orijinal yap?s?n? koruyarak kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lam??t?r. Envanter, sporla ilgili bili?sel, duygusal ve davran??sal boyutlardaki ilgiyi de?erlendirerek, spor yönetimi ve pazarlamas? alanlar?nda tüketici davran??lar?n?n anla??lmas?na kritik katk?lar sunmaktad?r. Elde edilen sonuçlar, Spor ?lgi Envanteri'nin Türk kültüründe spor ilgisini ölçmek için **geçerli** ve **güvenilir** bir araç oldu?unu do?rulam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Spor ?lgi Envanteri, Spor ?lgi Düzeyi, Psikometrik özellikler, Ölçek Uyarlamas?, Futbol Seyircileri, Spor Yönetimi, Tüketici Davran???, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

M. ?nce Yenilmez, G. Ersöz, S. Ç?narl?, ?. Sar?.

Amaç

Spor ?lgi Envanteri'nin temel amac?, bireylerin spora kar?? duyduklar? genel ve spesifik ilgi düzeylerini, bu ilginin derinli?ini ve süreklili?ini ölçmektir. Bu ölçüm, sadece pasif izleyicilikten ziyade, sporla ilgili bilgi aray???, duygusal yat?r?m ve tüketim davran??lar? gibi geni? bir yelpazeyi kapsar. Ölçek, spor organizasyonlar?n?n ve pazarlamac?lar?n?n hedef kitlelerinin motivasyonlar?n? ve ilgi yo?unluklar?n? nicel olarak belirlemesine yard?mc? olur.

Türkçe uyarlama çal??mas? (2020), ölçe?in Türk kültürüne özgü dilsel ve kavramsal farkl?l?klar göz önüne al?nd???nda bile orijinal psikometrik yap?s?n? koruyup korumad???n? saptamay? amaçlam??t?r. Çal??man?n odak noktas?, özellikle Türkiye'de büyük bir popülasyonu temsil eden futbol seyircilerinin spor ilgisini geçerli bir ?ekilde ölçebilme yetene?ini teyit etmektir.

Yap?

Spor ?lgi Envanteri, spor ilgisini çok boyutlu bir psikolojik yap? olarak kavramsalla?t?r?r. Tipik olarak, ölçek üç ana veya daha fazla alt boyutu ölçer: **Duygusal Ba?l?l?k** (bir spor dal?na veya tak?ma kar?? hissedilen tutku ve sadakat), **Bili?sel ?lgi** (spor hakk?nda bilgi edinme, haberleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

takip etme ve analiz etme e?ilimi) ve **Davran??sal ?lgi** (maç izleme s?kl???, etkinliklere kat?l?m ve spor ürünleri sat?n alma gibi aç?k davran??lar).

Uyarlama çal??mas?nda, bu teorik yap?n?n Türk örneklemindeki faktör ayr???m?, yap?sal e?itlik modelleri arac?l???yla test edilmi?tir. Ölçek, bireyin sporu günlük ya?am?n?n ne kadar merkezine koydu?unu ve sporla ilgili olaylara ne kadar yat?r?m yapt???n? de?erlendiren maddelerden olu?ur. Bu yap?, spor tüketiminin alt?nda yatan motivasyonlar? aç?klamak için güçlü bir teorik çerçeve sunar.

Geçerlik

Spor ?lgi Envanteri'nin Türkçe formunun geçerlik analizleri, yap? geçerli?ine odaklanm??t?r. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in orijinal çok boyutlu faktör yap?s?n?n Türk futbol seyircileri örnekleminde yüksek düzeyde uyum gösterdi?ini kan?tlam??t?r. Model uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA), teorik modelin verilerle mükemmel bir uyum içinde oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, **ayr???k ve yak?nsak geçerlik** (Discriminant and Convergent Validity) testleri yap?lm??t?r. Spor ilgisi puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er yap?larla (örne?in, tak?m sadakati veya maç atmosferine kat?l?m) yüksek korelasyon gösterdi?i (yak?nsak geçerlik) ve ili?kisiz olmas? beklenen yap?larla dü?ük korelasyon gösterdi?i (ayr???k geçerlik) tespit edilmi?tir. Bu bulgular, envanterin amaçlad??? psikolojik yap?y? do?ru ve özgün bir ?ekilde ölçtü?ünü teyit etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik de?erlendirmesi, temel olarak iç tutarl?l?k yöntemiyle sa?lanm??t?r. Cronbach's Alpha katsay?lar?, hem ölçe?in tamam? hem de belirlenen alt boyutlar? için literatürde kabul edilen kritik e?i?in (genellikle 0.70) oldukça üzerinde de?erler göstermi?tir. Bu yüksek katsay?lar, envanter maddelerinin ayn? temel yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla ölçüm sonuçlar?n?n güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Yüksek iç tutarl?l???n yan? s?ra, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i de incelenmi?tir. Belirli bir zaman aral???yla tekrar uygulanan test sonuçlar? aras?ndaki yüksek korelasyon, Spor ?lgi Envanteri'nin spor ilgisi gibi görece kararl? bir yap?y? ölçerken **istikrarl?** sonuçlar üretti?ini göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in akademik ve uygulamal? ara?t?rmalarda güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Spor ?lgi Envanteri'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?ini kesinle?tirmek

ARABPSYCHOLOGY.COM

için iki a?amal? faktör analizi yakla??m? benimsenmi?tir. ?lk a?amada, veri setinin temel yap?s?n? ke?fetmek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??, bu analiz orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulam??t?r.

?kinci ve daha kritik a?amada ise Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, orijinal ölçekten beklenen çoklu faktör modelinin (muhtemelen duygusal, bili?sel ve davran??sal ilgi faktörleri) Türk verileriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri ile ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n güçlü bir ?ekilde desteklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?l? oldu?unu ve yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu göstermektedir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türkçe örneklemde incelenmesi).

Biçim: Öz bildirim envanteri. Maddeler genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?nda yan?tlanmaktad?r (örn: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama); Orijinali ?ngilizce veya ilgili dilde mevcuttur.

Popülasyon Grubu: Genel spor tüketicileri ve seyirciler. Uyarlama çal??mas? spesifik olarak futbol seyircileri üzerinde yo?unla?m??t?r.

Ya? Grubu: Yeti?kin popülasyon.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki futbol etkinliklerini takip eden veya bu etkinliklere kat?lan bireylerden olu?an örneklem. Bu, spor ilgisinin spesifik bir spor dal? ba?lam?nda incelenmesine olanak tan?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, çeviri-geri çeviri prosedürleri ile dilsel e?de?erlik sa?land?ktan sonra, yap?sal e?itlik modellemesi (DFA) kullan?larak yap? geçerli?i test edilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi (Cronbach's Alpha) ile de güvenirlik kan?tlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Spor ?lgi Envanteri, Futbol Seyircisi, Spor Tüketimi, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alpha, Do?rulay?c? Faktör Analizi, ?ç Tutarl?l?k, Spor Pazarlamas?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kurumsal E-posta Adresleri: Kurumsal e-posta bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Gözde Ersöz (Sorumlu Yazar). ?leti?im e-postas?: gozde0007@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Spor ?lgi Envanteri'nin Türkçe uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? **2020**'dir. Ölçe?in kullan?m? için, telif haklar? nedeniyle sorumlu yazar (Gözde Ersöz) veya orijinal ölçe?in geli?tiricileri ile ileti?ime geçilmesi ve izin al?nmas? önerilir. Akademik makaleye eri?im DOI üzerinden sa?lanabilir.

Ölçe?in tam metnini içeren orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: spor-ilgi-envanteri-toad.pdf

Kaynaklar

?nce Yenilmez, M., Ersöz, G., Ç?narl?, S., & Sar?, ?.(2020). Examination of the psychometric properties of the Sport Interest Inventory in a sample of Turkish football spectators. *Managing Sport and Leisure, 25*(4), 246-258. https://doi.org/10.1080/23750472.2019.1708208
Sorumlu Yazar ?leti?im: Gözde Ersöz (gozde0007@gmail.com)
Makale Ba?lant?s? (Proxy): 0310m04so-y-https-www-tandfonline-com.proxy2.marmara-elibrary.com

Spor ?lgi Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Ölçek maddelerinin tam listesine ve derecelendirme detaylar?na ula?mak için, yukar?da referans? verilen akademik makalenin incelenmesi veya sorumlu yazar (Gözde Ersöz) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM